

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De amore inter virum & vxorem. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

& ego de matris lacrymis cogitabo. *Matt. 5.* Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & proiice abs te. Maxime in his qui viam perfectionis aggressi sunt, non debet dominari amor carnalis. Vnde Dominus cū diceretur ei, Ecce mater tua, & fratres tui foris stant querentes te, Respondit: Quæ est mater mea & qui sunt fratres mei? *Matth. 12.* Ber. in sermonibus: Quantum de mundo sumus, debitores constat nos esse parētib; At postquam reliquimus nosmetipsos, multo magis ab eorum solitudine liberi sumus.

¶ *De amore inter virum & uxorem.*

CAP. XII.

Dicendum de amore qui est inter virum & uxorem. Color Viri diligite uxores vestras, & nolite esse amari ad illas: notandum quod 16. sunt per quæ possunt viri induci ad amandū uxores suas. ¶ Primum est, exemplū Christi. *Eph. 5.* Viri diligite uxores vestras, sicut & Christus dilexit ecclesiam, & semetipsum tradidit pro ea. Et potest hæc similitudo in duobus articulis. Primo, in hoc quod desideret salutem uxoris. Christus enim pro salute ecclesie mortuus est. Secundo in hoc, quod si adulteret, & post pœnitentiam misericorditer recipiat. *Osee 3.* Dilige mulierem dilectam amicum, & adulteram: sicut diligit Dominus filios Israël, & ipsi respiciunt ad Deos alienos. Et *Iere. 3.* Tu fornicata es cū amatoribus multis: tamen reuertere ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam te. *Aug.* Quid tibi durum videtur, ut adulterium reconcilietur coniunx? si fides adsit, non erit durum. Enim adhuc depuramus adulteros, quos credimus pœnitentia sanatos: Itē non erit turpis nec difficilis etiā perpetrata, & purgata adultera, reconciliatio coniugum: vbi per claves regni cælorum non dubitatur fieri remissio peccatorum: non ut post Christi diuortium adultera reuocetur, sed ut post Christi consorcium adultera non vocetur. ¶ Secundum est hoc, quod corpus mulieris est ipsius viri: vnde debet amare illud tanquam suum. Mulier non habet potestatem sui corporis, sed vir. *2. Corin. 7.* Ad *Eph. 5.* Viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. ¶ Tertium est, quod vir, & uxor sunt velut vna arbor. Sicut plāta & ramus qui plantæ inseritur, vnam arborem efficiunt, & vnum fructum ferunt, & neuter illorum sufficiens est ad ferendum fructum: illud: sic nec vir, nec uxor sufficiens est ad generandam prolem: vnde debent amorem inuicem habere sicut ramus insitus adhaeret plantæ. *Matt. 19.* Iā non sunt duo, sed vna caro. ¶ Quartum est, quod mulier de costa viri formata est. Noluī Deus formare mulierem de limo terræ sicut virum; imò de carne, & osse viri, ut

amaret eam tanquam seipsum, eò quòd de ipso facta esset. Gen. 2. Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea. Eph. 5. Qui suam uxorem diligit, seipsum diligit. Et post in eodè: Vnusquisque uxorem suam sicut seipsum diligit, vxor autem timeat virum suum. Quintum, quòd amorem ei promissit, cum anulum in manu eius posuit, & cum ad missam in presentia Domini corporis osculum ei dedit, ad minus secundum consuetudinem aliquarum ecclesiarum. Osculum enim signum est amoris, & pacis. In anulo vero qui nec digitum excedit, nec exceditur, sed ei adæquatur, intelligitur quòd amore carnali illi soli debet adherere. Et sicut anulus alium digitum cum digito illo in quo positus est capere non potest: sic amor viri ad aliam mulierem diuidi non debet. Ideo autem ponitur anulus in digito illo in quo est vena quæ usque ad cor procedit: quia coniuges ex corde debent amare se, & non solum signis exterioribus. Sextum est, quòd consanguinitatem coniugum propter coniugium eorum mutuo se amant. Vnde mirum est, cum tot propter eos amet se, si ipsi se non amet. Quandoque pariter vna vno matrimonio ad concordiam reducit, unde mirum est quomodo inter personas illas quæ matrimonio coniunctæ sunt, discordia durare potest. Septimum est, quod vxor patrem & matrem & alios propinquos suos propter virum dimittit, & ei adheret. Vnde infideliter agit, si hæc non amet. Hier. 2. dicit Dominus ad sponsam suam: Recordatus sum tui miserans adolescentiam tuam, & charitatem desponsationis tuæ, quando secuta es me in deserto. Octauum est, quod nisi amet se, in magna miseria erunt. Prouc. 27. Tecta perstillantia in die frigoris, & litigiosa mulier coparatur. Sicut non quiescit homo sub tecto perstillanti, præcipue si tempus frigidum sit: sic non quiescit vir cum vxore, si litigium inter eos fuerit. Philosophus. Vxor est, aut perpetuale refugium, aut perenne tormentum. Nonum est, quod multum placet Deo & hominibus amor coniugum. Eccl. 25. In tribus beneplacitura est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo & hominibus. Concordia fratrum, amor proximi, & vir & mulier sibi bene consentientes. Decimum est, quòd vxor est solatiu homini à Deo datum. Gen. 2. Non est bonum homini esse solum. Eccl. 4. Melius est duos esse simul, quam vnum, &c. Item eodè. Vxori soli. Non reputatur solus qui nobilitius contraxit matrimonium, cuius anima per castitatem, vel virginitatem Dei gratia ei matrimonio est coniuncta. Sed fornicator vel concubinarus reputatur solus, quia à Deo est maledictus: qui cum videt mulierem fornicariam, desolationem suam potius videt quam solatiu. Videt eum gladium quo diabolus interficit eum. Undecimum est, quòd

vxor est velut quoddam ornamentum hospitij. Eccles. 26. Sicut ad
 oriens in mundo in altissimis Dei: sic mulieris bonae species in or-
 namentum domus eius. Prou. 12. Mulier diligens corona est viro
 suo. Et Eccl. 26. Gratia super gratiam, mulier sancta & pudorata.
 ¶ Duodecimum est, quod vxor est adiutorium à Deo homini datur.
 Gen. 2. Faciamus ei adiutorium simile sibi. Ipsa vxor iuuat virum
 proli procreatione & educatione, & hospitij gubernatione, &
 bonorum temporalium multiplicatione, & conseruatione, & saluati-
 one animae ipsius viri. Eccl. 36. Qui possidet mulierem bonam, be-
 nam inchoat possessionem. Hic innuitur, quod quasi nihil habeat
 tenet hospitium, nisi habeat mulierem bonam quae sua ei custodiat.
 Concubinariae enim solent furari hominibus qui tenent eas, &
 quae ipsi habent. Et subditur: Adiutorium secundum illum est, & co-
 lumna ut requies. Vbi innuitur quod bona vxor sustentantem
 sit hospitij. Sicut columna corruente corrumpit domus: sic vxor bo-
 na moriente destruitur hospitium. Et in codice: Vbi non est sepe-
 ripietur possessio: & vbi non est mulier, ingemiscit egens, vel in-
 titus qui pauper efficitur amissa bona vxore, vel pauper qui de-
 clinat illuc causa elemosinae, non inueniens qui sibi det ele-
 mosinam. Mulieres enim magis solent esse misericordes quam vi-
 ri. Homo fornicator vxorem non habens, est velut auis absque ni-
 desciens cui sua committat. Eccl. 36. secundum litteram vnam: Cui er-
 dit, qui non habet nidum: ¶ Tertium decimum est fructus pretiosus.
 Matt. 12. Ex fructu arbor cognoscitur. Vnde fructus huius arboris
 praeualet omnibus mundi diuitiis. Multum ergo amanda est arbor
 talis, quae fert fructum tam pretiosum. ¶ Quartum decimum est sa-
 cramentum matrimonij dignitas, quod institutum est à Deo in pa-
 rido, & in statu innocentiae, quod Dominus prohibet separari, quod
 author fuit ipse. Matt. 19. Quod Deus coniunxit, homo non se-
 ret. Cui credere videtur vinculum carnalis propinquitatis. Gen. 2.
 Propter hoc relinquet homo patrem & matrem, & adhaerebit vxori
 suae. Praeterea sacramentum magnum est: ego autem vico & in Christo
 & in ecclesia. Ep. 5. ¶ Quintum decimum est, quod hominem ea parte
 infirmior est custodit, scilicet ex parte carnis. Matt. 26. Spiritus
 quidem propius est, caro autem infirma. ¶ Sexto decimo, diabolus
 parte qua fortior est vincit. Job 40. Fortitudo eius in labiis eius.

De amore honorum.

CAP. XIII.

Sciendum quod bonos debemus amare quasi attineret nobis omnia
 genere parentela, exemplo Domini dicentis Mat. 12. Qui
 que fecerit voluntatem Patris mei qui in caelis est, ipse meus frater
 & soror, & mater est. Ipsi sunt amandi ut Dei filij, & fratres